

JAARVERSLAG
2022

INHOUDSOPGAVE		
VOORWOORD		2
1 ALGEMEEN		3
	1.1 PERSONEEL	3
	1.2 BESTUUR	3
	1.3 VRIJWILLIGERS	4
2 ACTIVITEITEN		4
	2.1 BASISONDERWIJS	4
	2.1.1 Nieuw lesmateriaal	5
	2.1.2 Uitleen lesmateriaal basisonderwijs	5
	2.1.3 Uitleen lesmateriaal overige gebruikers	6
	2.1.4 Uitleen lesmateriaal	6
	2.1.5 Natuurouders	6
	2.1.6 Activiteiten BO THEMA: Klimaat/Duurzaamheid, (Zwerf)Afval, Natuur/Biodiversiteit, Gezondheid/Jong Leren Eten	7
	2.1.7 Overzicht gastlessen en excursies	12
	2.2. VOORTGEZET ONDERWIJS	13
	2.3 BEWONERS/TOERISTEN/JEUGD	13
	2.3.1 Hollandsche Hoevedag (geannuleerd)	14
	2.3.2 We are the pollinators	14
	2.3.3 Internationale Modderdag	14
	2.3.4 Ouderprojecten "Terugblik op de Oosterschelde"	14
	2.3.5 Schoon Zeeland: Schone Schelde	14
	2.3.6 Schoon Zeeland: Uitreiking TOOSZ	14
	2.3.7 Schoon Zeeland: World-Clean-Up Day	14
	2.3.8 Schoon Zeeland: Hollandsche Hoeve Schoon	15
	2.3.9 Schoon Zeeland: Workshops Zwerfafval BSO "Prettig verpakt"	15
	2.3.10 Schoon Zeeland: Afvalgrijpers Goes	15
	2.3.11 Goese Sasdag	15
	2.3.12 Natuurexpedities voor de jeugd	16
	2.3.13 Actie "Plan Boom"	16
	2.3.14 Vrijwilligersuitje (geannuleerd)	16
3 OVERLEG		17
4 DIVERSEN		18
	4.1 NIEUWJAARSBIJEENKOMST	18
	4.2 PUBLIC RELATIONS	18
	4.3 CURSUSRUIMTE & KANTOOR	19
	4.3.1 Gebruik cursusruimte	19
	4.3.2 Arbozorg/veiligheid	19
	4.3.3 AVG	19
	4.3.4 Opleiding/ontwikkeling	19
	4.3.5 Stagiaire	19
6 BIJLAGEN – Cijfers en MEC in de Media		
FINANCIEEL JAARVERSLAG		

VOORWOORD

Beste lezers van dit boeiende jaarverslag van MEC de Bevelanden,

Het is weer voorjaar en de wereld verandert snel. De coronaperikelen zijn genormaliseerd maar de oorlog in de Oekraïne is een dik jaar bezig, ik weet niet wat erger is.

Uiteraard gaat de klimaatverandering gewoon door, opwarming van de aarde, meer hitte-records naast de extremere regenbuien. Als MEC ondersteunen we ook hierin de gemeentes, onderwijsinstellingen en andere organisaties. Onze medewerkers en ook onze vrijwilligers spelen hierop in met nieuwe leskisten en lesmateriaal.

Gelukkig zien onze deelnemende gemeentes het belang hiervan ook in, naast andere organisaties waarvoor we werk doen en die ons financieel ondersteunen.

Uiteraard blijven de oude lesmaterialen ook gebruikt worden. Wie wil er nu geen imker in de klas of uilenballen pluizen?

Ook zwerfafval opruimen blijft voor jong en oud een leuke manier om buiten te zijn en de natuur een beetje schoner te maken.

Ik ben trots op alle mensen die hun steentje bijdragen aan onze mooie stichting.

Conny Miermans
Voorzitter Stichting MEC De Bevelanden

1. ALGEMEEN

1.1 PERSONEEL

De werkzaamheden voor het MEC werden uitgevoerd door de coördinator (26,2 uur), de medewerker educatie/financiën (21,6 uur). In totaal was de vaste bezetting 1,3 fte. Op projectbasis is er een tijdelijke uitbreiding van 0,1 fte (3,6 uur) voor de coördinator voor de activiteiten van Schoon Zeeland.

1.2 BESTUUR

Het Dagelijks- en Algemeen Bestuur kwam 4 bij elkaar. In het Algemeen Bestuur zijn er een aantal bestuurswisselingen geweest. Hieronder een overzicht.

Mw. C. Miermans, voorzitter (DB)

Mw. H. Westerveld, penningmeester (DB)

Dhr. P. Schenkelaars, secretaris (DB) tot april

Dhr. S. Mackintosh, secretaris (DB) vanaf april

* Gemeente Noord-Beveland

* Gemeente Kapelle

Dhr. A. van der Reest, tot april

Mw. J. Veldhuizen, vanaf april

Dhr. A. Witkam

Dhr. D. Verburg, tot april

Dhr. N. van der Hoest

Dhr. A. van der Maas, vanaf april

Mw. M. van der Jagt

* Gemeente Goes

* Gemeente Goes

* Gemeente Borsele

* Gemeente Reimerswaal

* Gemeente Reimerswaal

* Gemeente Noord-Beveland

* Stichting BZZB (Behoud de Zak van Zuid-Beveland)

Het Algemeen en Dagelijks bestuur is onbezoldigd.

1.3 VRIJWILLIGERS

Bij het MEC hadden we in 2022 ongeveer 22 vrijwilligers. Dit jaar hebben we ze gelukkig weer wat meer kunnen inzetten dan de afgelopen 2 jaren. Er hebben zich 4 nieuwe vrijwilligers aangemeld en 1 vrijwilliger is vertrokken i.v.m. hoge leeftijd.

We zitten dus nog steeds goed in de vrijwilligers. Zij geven o.a. gastlessen, natuurexpedities, lezingen, naschoolse activiteiten, bemannen de infokraam tijdens markten of zitten in het bestuur. Omdat er steeds meer gastlessen op scholen en BSO's worden gegeven zijn we nog wel op zoek naar gastdocenten die dit willen en kunnen doen. Om vrijwilligers te werven maken we niet alleen gebruik van onze eigen website en social media maar zetten we ook vacatures op

<http://natuurwerkzeeland.nl/>. Deze site is jaren geleden van start gegaan en alle groene organisaties kunnen daar hun vacatures voor vrijwilligers op zetten. Naast deze site komen er ook vrijwilligers "aanwaaien" wat heel leuk is natuurlijk. Zonder de hulp van onze trouwe vrijwilligers kunnen veel van onze activiteiten niet uitvoeren. In december hebben we naar alle vrijwilligers een kerst- en nieuwjaarsgroet gestuurd plus een attentie.

Natuurouders worden niet bij onze vrijwilligers gerekend. Zij zijn verbonden aan een school.

2. ACTIVITEITEN

De activiteiten die hieronder beschreven staan zijn na het opheffen van de lockdown in februari weer langzaam op gang gekomen. De uitleen van lesmateriaal is dit jaar boven verwachting geweest. Fijn om te merken dat leerkrachten ons niet vergeten zijn en weer veel gebruik hebben gemaakt van het aanbod van lesmateriaal, gastlessen en activiteiten.

2.1 BASISONDERWIJS

2.1.1 Nieuw lesmateriaal

Ontwikkeld Nieuw

Afvalbingo voor stad en dorp (bijdrage Lions De Bevelanden)

Vernieuwd

Oosterscheldestratego (bijdrage Nationaal Park Oosterschelde), Spinnenkist, Vlinders (middenbouw), Bomen (onderbouw), Stadsvogels, 4-Seizoenenkist.

Aangeschaft Nieuw

Opgezette vogels: koolmees, Turkse Tortel, merel, groene specht, bontbekplevier (bijdrage Nationaal Park Oosterschelde) heggemus, steenloper.

Gekregen Nieuw

Lespakket "Muraltmuurtjes" (Landschapsbeheer Zeeland)
 16 Afvalgrijpers en 1 afvalzakring (bijdrage Rijkswaterstaat)
 50 Afvalgrijpers om uit te delen/lenen in gemeente Goes (bijdrage gemeente Goes)
 Binnenkookkist (bijdrage Jong Leren Eten Zeeland)
 Zeehondenpup (bijdrage Nationaal Park Oosterschelde)

2.1.2 Uitleen lesmateriaal basisonderwijs

Het aantal scholen dat in het jaar 2022 materiaal geleend heeft wordt per gemeente weergegeven in tabel 1. Voor een specificatie van uitleen per school, zie bijlage 1 blz. 20.

Tabel 1	2020 (coronajaar 1)		2021 (coronajaar)		2022 (½ coronajaar)	
Gemeente	Aantal scholen	Scholen die materiaal lenen	Aantal scholen	Scholen die materiaal lenen	Aantal scholen	Scholen die materiaal lenen
Borsele	17	9	17	9	17	9
Goes	22	18	22	21	24	20
Kapelle	8	6	8	7	8	6
Noord-Beveland	4	0	4	2	4	3
Reimerswaal	16	8	16	10	16	13
Totaal	67	41	67	49	69	51

2.1.3 Uitleen lesmateriaal overige gebruikers

Onze lesmaterialen worden regelmatig uitgeleend aan andere gebruikers dan de basisscholen in de regio. Bijvoorbeeld aan de scouting, zorginstellingen, kinderopvang etc. Gebruikers buiten de regio betalen voor het lenen van ons lesmateriaal.

2.1.4 Uitleen lesmaterialen

In tabel 2 staat het aantal uitleningen vanaf schooljaar 2020 genoemd. In 2022 zijn er gelukkig weer behoorlijk wat uitleningen door scholen geweest.

Tabel 2	2020 (corona 1)	2021 (corona 2)	2022
Totaal scholen (bo en vo)	265	454	521
Totaal overige gebruikers (incl. buiten de regio)	115	224	281

2.1.5 Natuurouders

Natuurouders helpen de leerkracht mee om het natuur- en milieueducatie op school te ondersteunen. Ze organiseren excursies en buitenactiviteiten. Een belangrijke doelgroep voor het MEC. Op 31 december 2022 stonden er 256 natuurouders in de database van het MEC genoteerd. Bij elke mailing naar de natuurouders vragen wij of ze nog als natuurouder actief op school zijn. Zo blijft onze lijst up-to-date. Dit jaar zijn er geen nieuwe ouders opgeleid. We hebben geen cijfers van ouders die op school actief zijn als natuurouder maar geen cursus hebben gevolgd.

Workshop voor nieuwe natuurouders

We hebben dit jaar ervoor gekozen om de workshop voor nieuwe natuurouders te organiseren in het najaar vanwege de onzekerheid over coronamaatregelen in het voorjaar. Helaas zijn deze workshops niet doorgegaan i.v.m. te weinig deelnemers.

Training "Moestuiniëren en koken uit de schooltuin" Nieuw

Een nieuwe training voor natuurouders en leerkracht-

ten waar een moestuin en/of schooltuin aanwezig is bij de school. Georganiseerd door de samenwerkende NME-centra in Zeeland. Zo'n 40 deelnemers uit de regio Walcheren en de Bevelanden hebben zich ingeschreven voor de training die bestond uit 2 online lessen (aan het begin van het jaar i.v.m. coronamaatregelen) en 4 fysieke bijeenkomsten. De trainer (afkomstig van stichting Velt) was zeer bekwaam, zowel inhoudelijk als didactisch. Uit de evaluatie bleek dat de deelnemers hier zeer tevreden over waren. In 2023 krijgt het een vervolg. Deels mogelijk gemaakt vanuit Jong Leren Eten Zeeland.

2.1.6 Activiteiten BO

Naast de uitleen van het lesmateriaal organiseren we jaarlijks verschillende activiteiten voor het basisonderwijs. Alle scholen op de Bevelanden worden hiervoor benaderd en kunnen zich vervolgens aanmelden. De thema's van de activiteiten zijn: Klimaat & Duurzaamheid – Natuur & biodiversiteit – Afval & zwerfafval – Gezonde & duurzame voeding

THEMA KLIMAAT EN DUURZAAMHEID

Warme truiendag

Niet georganiseerd i.v.m. corona

Zeeuwse klimaatweek van 31 oktober t/m 6 november "Voorleesactie"

Tijdens de Zeeuwse Klimaat week zijn er 5 scholen uitgenodigd om deel te nemen. De wethouders hebben op deze scholen een verhaal voorgelezen uit "De kracht van nieuwe Energie" van de Duurzame Pabo. Naar aanleiding van het verhaal zijn ze met de leerlingen in gesprek gegaan over het thema duurzaamheid, klimaat en energiebesparing.

Zeeuwse Klimaatweek **Nieuw** Start van RES gastlessen en "Een spannend warmte-experiment"

Naast de voorleesactie zijn er in deze week de RES lessen en de gastlessen "Een spannend warmte-experiment" van start gegaan. Er zijn 140 gastlessen ingepland voor schooljaar 2022-2023. Op de Bevelanden zijn dit 48 lessen gegeven op 25 verschillende scholen. De leerlingen van groep 7 en 8 leren wat

Regionale Energie Strategie (RES) inhoudt voor de provincie Zeeland en ze bedenken wat ze zelf belangrijk vinden aan energie- en klimaatmaatregelen. Daarnaast gaan ze concreet aan de slag met het isoleren van een voorbeeldhuisje uit de isolatiekisten. Deze zijn in 2021 nieuw aangeschaft door alle gemeentes en worden o.a. ingezet op scholen zodat de leerlingen zelf kunnen experimenteren met isolatiemateriaal. Deels mogelijk gemaakt door Provincie Zeeland.

AFVAL EN ZWERFAFVAL

“Schoon Zeeland” Gastles Plasticsoep / Zwerfafval

Deze gastles wordt al een aantal jaar gegeven op basisscholen door een zeer ervaren en enthousiaste gastdocent. Na deze les steken de leerlingen zelf de handen uit de mouwen en gaan zwerfafval rapen in de schoolomgeving. De gemeente haalt het zwerfafval na de actie op.

Voor de zomervakantie kwamen de gastlessen weer een beetje op gang. In totaal zijn er 25 gegeven op 18 verschillende scholen

Activiteit “Het Groene Strand” Nieuw

Eén school uit de gemeente Noord-Beveland en 1 school uit de gemeente Goes hebben met de bovenbouw leerlingen meegedaan aan een activiteit van het “Het Groene strand”. Een gastles in de klas over broedvogels op het strand en een gastles over “Plasticsoep”. Een combi tussen biodiversiteit en zwerfafval.

Daarna zijn de leerlingen een strandje in hun eigen omgeving waar de vogels broeden gaan bekijken en op gaan ruimen. Zo kunnen de (jonge) vogels veilig opgroeien.

NATUUR EN BIODIVERSITEIT

Biodiversiteit op de (trap)veldjes in de buurt Nieuw

I.s.m. het IVN en gemeente Noord-Beveland is op de Zuidvliet in Kortgene een gastles en veldwerkactiviteit georganiseerd over biodiversiteit. In groep 5/6 werd het belang van biodiversiteit uitgelegd waarna de leerlingen terplekke gingen onderzoek doen op 2 totaal verschillende veldjes rondom de school. Op 1 veld stond alleen kortgemaaid gras, leuk om te voetballen maar nauwelijks bodemdieren en insecten te

vinden of verschillende planten. Veld 2 werd anders beheerd, veel bloeiende wilde planten en een klein watertje. Er was veel te zien én te beleven. Na afloop hebben de leerlingen aangegeven wat zij belangrijk vinden in de buurt. Dit is samengevat in een tekening.

Nationale vogeltelling: "Vogelvoerpakket"

Een nieuwe actie om scholen te stimuleren mee te doen met de Nationale Vogeltelling in januari. Het pakket bestaat uit pinda's, zaad, vet, pindakaas + een beschrijving hoe zelf de hapjes te maken. De hapjes worden vervolgens op het schoolplein gehangen waarna ze met onze verrekijkers de vogels goed kunnen bestuderen. Het lesmateriaal dat de "Vogelbescherming" levert kan gratis worden gebruikt. Er zijn 36 pakketten opgehaald door 28 verschillende scholen.

Vaartocht Oosterschelde

Een mooie activiteit uit de doorgaande leerlijn Oosterschelde is "Varen op de Oosterschelde met schoolklassen".

Speciaal voor leerlingen die in groep 5 en 6 van het basisonderwijs zitten hebben we een educatief programma opgezet wat al jaren op voldoende deelname kan rekenen. Het lijkt erop alsof door de afgelopen coronajaren de scholen de waarde van deze vaartocht hebben ontdekt. Ondanks de verhoging van de eigen bijdrage voor de scholen (165 euro i.p.v. 135) was het al binnen 2 weken volgeboekt. We hebben extra budget aangevraagd voor meer vaartochten. Dit werd gelukkig goedgekeurd en er zijn dit jaar 17 vaartochten geweest voor 15 verschillende scholen. Gemiddeld varen er 25 leerlingen per tocht mee.

Op expeditie naar het tropisch bos in het Omnium

Na 2 coronajaren kon het dan eindelijk beginnen. Er waren 3 verschillende expedities ontwikkeld die scholen konden boeken voor groep 1 t/m 8. In een uur tot anderhalf uur leren de kinderen dat veel voedsel dat wij eten en producten die wij gebruiken van tropisch planten afkomstig zijn. De expedities waren uitdagend, actief en leerzaam. Een perfect educatief uitje in de eigen regio. Helaas is het bos per 1 juli gesloten voor publiek i.v.m. andere belangen dus moesten wij onze activiteiten daar staken. Heel jammer van zo'n mooi initiatief en prachtig bos. In 3 maanden zijn er 14 groepen van 6 scholen op expeditie geweest. Het aanbod was opgenomen in de "Zeeuwse waaier" voor het onderwijs maar is daar inmiddels weer van verwijderd.

Imker in de klas

Gelukkig kon dit jaar de gastles Imker in de klas weer geboekt worden. Veel scholen hebben gebruik gemaakt van dit aanbod en zijn aan de slag gegaan met honingbijen, wilde bijen en insecten in het algemeen. De lessen worden voor zowel aan de onderbouw als de aan de bovenbouw aangeboden. In dit jaar zijn 2 imkers aan de slag gegaan op de scholen en 1 imker is ingewerkt om in 2023 te starten als gastdocent.

De scholen maken graag gebruik van deze gastles en lenen daarbij vaak de bijenkorf voor de onderbouw of de bijenleskist voor de midden-bovenbouw.

In totaal zijn er 33 gastlessen gegeven op 23 scholen.

Naschoolse activiteiten

Organisaties zoals BONS in Borsele en IKC Kloetinge in Goes hebben gebruik gemaakt van ons programma voor de naschoolse activiteiten. Bons heeft ons aanbod opgenomen in het Magazine voor de scholen.

Nieuw is dat gemeente Noord-Beveland extra budget heeft voor de scholen om te besteden aan in-en naschoolse activiteiten. Er is een programma gemaakt voor de 4 scholen op het eiland. Eind 2022 zijn de eerste 7 activiteiten op 1 van de scholen begonnen. Het was een succes met gemiddeld 25 deelnemers. De andere 3 scholen volgen in 2023.

We hebben 2 gastdocenten die de naschoolse ac-

tiviteiten verzorgen. Samen met de leerlingen gaan ze op pad om de natuur in eigen omgeving te ontdekken. Er wordt gebruik gemaakt van o.a. Tiny Forests die vlakbij de school liggen.

	Aantal activiteiten	Aantal scholen
Bons	5	5
IKC Kloetinge	12	1
Noord-Beveland	7	1

Onderwijservicebus “De Columbus”

Ook in 2022 heeft het MEC weer verschillende materialen geleverd aan de onderwijservice bus “De Columbus” die verschillende dorpen in Zeeland aandoet. Voor het MEC is dit interessant want schoolklassen bezoeken de bus ook. Leerkrachten zien het lesmateriaal en kunnen het vervolgens bij ons lenen. Vanaf halverwege het jaar heeft de bus zijn normale route weer hervat en is weer materiaal van ons door Zeeland gereisd.

GEZONDHEID/JONG LEREN ETEN

Wintergroenten; een gratis pakket voor scholen

Door de datum te verschuiven kon gelukkig deze actie nog doorgaan. Het wintergroentenpakket is een manier om kinderen te leren wat regionale groenten van het seizoen zijn, en dat deze een duurzame keuze zijn. Daarnaast leren ze met de groenten te koken en ze te eten. Hiervoor is een aantal jaar geleden een lespakket ontwikkeld dat scholen erbij krijgen als ze het wintergroentenpakket bestellen. Er zijn 23 uitgedeeld aan 22 scholen.

Zaden; een gratis pakket voor scholen en BSO's

Het onderwijs wordt door gemeentes, provincie, het IVN en ons gestimuleerd de schoolpleinen te vergroenen.

Een moestuin of voedselbos is een aanwinst voor de leerlingen. We ondersteunen dat met ons (nieuwe) educatiemateriaal. Ook landelijke acties zetten we i.s.m. de Zeeuwse NME-centra en ons netwerk uit bij de regionale scholen.

Voor de actie gratis groentezaden van De Rijk-Zwaan hebben 23 scholen zich aangemeld en zijn aan de slag gegaan met het kweken van groenten in de moestuin of thuis op de vensterbank.

Kracht van kruiden; een gratis pakket voor scholen

Nadat scholen aan de slag gegaan zijn met het zadenpakket kunnen ze naar een aantal weken ook het kruidenpakket ophalen bij ons. Met de biologische kruiden kan je op een duurzame manier je

voedsel smakelijker maken. In totaal waren er 19 aanmeldingen van 18 scholen voor. Het pakket is geleverd door “De Grote Verleiding” in Kruijningen.

Opening voedselbosjes op de Bevelanden

Het IVN heeft samen met een aantal gemeentes en scholen gezorgd dat er op verschillende locaties zogenaamde “Voedselbosjes” aangeplant konden worden. Wij hebben ons ingezet tijdens de opening en het vervolg daarvan. Op 2 scholen hebben we meegeholpen met de activiteiten die waren opgezet. Ons aanbod sluit mooi aan bij het gebruik van deze voedselbosjes. Het zou mooi zijn als er uiteindelijk op elk schoolplein in ieder geval zo’n bosje aangeplant kan worden.

Presentatie “Sam, de Waterman” Nieuw

In samenwerking met gemeente Borsele is tijdens de “Borsele drink water” week onze nieuwe leskist in gebruik genomen op basisschool “de Regenboog” in Nieuwdorp. De kist is in 2022 door ons samengesteld maar door corona nog niet gepresenteerd. Het lesmateriaal is bedoeld voor de onderbouw en leert kinderen op een speelse manier dat water drinken beter voor je is dan zoete dranken. Mede mogelijk gemaakt door “Jong leren eten – Zeeland”

2.1.7 Overzicht gastlessen

Halverwege 2022 zijn de gastlessen gelukkig weer een beetje op gang gekomen. Er zijn 8 gastdocenten actief die samen 97 gastlessen of excursies hebben gegeven.

Alleen de gastles “Egels en andere dieren van de Mikke” is helemaal niet doorgegaan. Dit keer i.v.m. de heftige vogelgriep. Gastlessen worden uit ons eigen budget gefinancierd tenzij anders is aangegeven.

Gastles	Aantal	Bijdrage school
(Trek)vogels	-	1ste gratis
Zwerfafval/Plasticsoep	24	Gratis
KinderRES	11	Gratis
Spannend Warmte Experiment	14	Gratis
Op expeditie in het Tropisch Bos	14	Eigen bijdrage
Egels en andere dieren van de Mikke	-	1ste gratis
Imker in de klas	33	1ste gratis
Zeehonden in de Zeeuwse Delta	-	1ste gratis

2.2 VOORTGEZET ONDERWIJS /MBO

Pontes Goese Lyceum / Technasiumproject

Bijdrage geleverd aan project van het technasium Goese Lyceum naar aanleiding van een vaartocht op de Oosterschelde. De 1ste jaars leerlingen hebben de opdracht gekregen om educatie op de zeilboot "De Avontuur" te geven. De presentatie van deze educatie is samen met NME Schouwen-Duiveland beoordeeld.

Ostrea / Wereldreis

Dit jaar konden we weer 3 VO groepen ontvangen voor de Wereldreis georganiseerd door de ZB (de Bibliotheek van Zeeland). Het is een maatschappelijk project waarbij de leerlingen tijdens "een reis" door Goes ontdekken hoe ze in hun eigen stad het verschil kunnen maken voor een eerlijke en duurzame wereld. Bij het MEC ligt de nadruk op het feit dat door onze huidige manier van leven we de aarde vernietigen en onschatbare kennis uit de natuur verloren gaat. D.m.v. praktische opdrachten die dicht bij hun eigen belevingswereld liggen leren ze dat de mens heel veel technieken, die wij dagelijks gebruiken van de natuur heeft afgekeken.

2.3 BEWONERS/TOERISTEN/JEUGD

2.3.1 Hollandsche Hoevedag

In een vroeg stadium besloten deze dag in 2022 niet te organiseren i.v.m. onduidelijkheden over de coronamaatregelen.

2.3.2 Deelname "We are the Pollinators" **Nieuw**

Dit jaar hebben we voor het eerst deelgenomen aan de landelijke actie "We are the Pollinators". In april-mei zijn we een uitgiftepunt voor zakjes inheems zaad speciaal voor insecten. Een sympathiek actie. Alle zakjes zijn uitgedeeld.

2.3.3 Internationale Modderdag

Tijdens ModderDag staat het vrij spelen met de elementen water en zand centraal. En daarbij mag je vies worden! Kin-

deren krijgen de ruimte om modder te maken, ontdekken en beleven. Een ander doel is kinderen dichter bij de natuur te brengen. Ze doen positieve natuurervaringen op. En dat is gelukt! Er kwamen ongeveer 65 kinderen op onze activiteit af in de Mirakel in Goes. We hadden verschillende activiteiten uitgezet waar de kinderen aan mee konden doen. De modderglijbaan blijft een succes bij de grote kinderen, de modderkeuken bij de kleintjes. Onze vrijwilligers hebben zich weer geweldig ingezet voor deze middag!

2.3.4 Ouderenproject: Lezing ouderen “Een terugblik op de Oosterschelde”

Voor het 11de jaar alweer maar nog steeds zeer succesvol. De 2 nieuwe vrijwilligers zijn dit jaar weer bij veel zorginstelling langs geweest om de lezing te geven, in totaal 16. De lezing wordt gegeven aan zowel kleine als grote gezelschappen en wordt zeer gewaardeerd door zowel de deelnemers als de begeleiding. Omdat er veel vraag naar is zijn we dit jaar nog op zoek gegaan naar een 3de vrijwilliger.

Het project is in samenwerking met NME-Schouwen Duiveland, NME-Walcheren en NME-Tholen opgezet en financieel mogelijk gemaakt door Nationaal Park Oosterschelde.

2.3.5 Afvalopruimactie “Schone Schelde”

I.s.m. de gemeentes kon dit jaar “De Schone Schelde” weer gewoon doorgaan in maart. Iets minder deelnemers dan we gewend zijn voor de coronajaren maar toch met op 6 locaties een succesvolle actie weer. En.....elke stukje zwerfafval wat opgeruimd wordt vormt geen gevaar meer voor mens en dier!

2.3.6 Uitreiking TOOSZ (Trots Op Ons Schoon Zeeland) Nieuw

Tijdens de Landelijke Opschoondag in het voorjaar van Nederlands Schoon heeft wethouder Pille van de gemeente Goes de eerste TOOSZ speldjes uitgereikt aan 5 inwoners die regelmatig vrijwillig zwerfafval opruimen. Het activeert en stimuleert mensen om iets te doen voor hun omgeving.

Ook in het najaar zijn er TOOSZ speldjes uitgereikt. Wethouder Joan Veldhuizen van de gemeente Goes heeft 6 inwoners in het zonnetje gezet. Leuk dat ook kinderen zich betrokken voelen bij hun eigen omgeving.

2.3.7 World Clean Up Day – Lions De Bevelanden

Tijdens de World Clean Up Day heeft Lions De Bevelanden een cheque uitgereikt van 2000 euro uitgereikt aan MEC De Bevelanden. Dit bedrag is besteed aan het ontwikkelen en uitvoeren van een Zeeuws zwerfafvalbingo voor stad en

dorp. Naast deze uitreiking zijn we met 12 leden zwerfafval gaan rapen op een van de strandjes van Noord-Beveland. Men was verbaasd over het vele kleine afval wat er lag.

2.3.8 Hollandsche Hoeve Schoon – Pak een emmer en doe het gewoon! Nieuw

Een pilot i.s.m. restaurant de Vierlinden (onze buren in het Hollandsche Hoevegebied). Elke woensdagmiddag konden kinderen een ijsje verdienen door een emmer zwerfafval te rapen. Ze halen bij ons een emmer, grijper en eventueel handschoenen op en gaan gewoon aan de slag. Zowel ouders als kinderen vonden het een zeer sympathieke actie en de deelname was groot. De samenwerking met de Vierlinden verliep heel goed. Wij verzorgen het materiaal, de uitleen en de ontvangst van het zwerfafval, het restaurant zorgt voor de ijsjes. Een mooi voorbeeld een bedrijf betrekken bij het zwerfafvalprobleem. Van half april t/m half oktober hebben maar liefst 201 kinderen een ijsje verdiend op woensdag!

2.3.9 “Schoon Zeeland” Workshops “Prettig verpakt” voor BSO’s

Eind 2022 zijn we verder gegaan met de workshops over zwerfafval en plastic. Het thema was dit keer verpakkingsmateriaal van plastic en hoe kan je slimmere keuze maken hierin. Wat is een alternatief voor plastic, wat doet het in de natuur en kan je ook andere verpakkingsmaterialen verzinnen. De thema’s veranderen jaarlijks. De kinderen gaan onder begeleiding van een gastdocent zelf aan de slag om te onderzoeken waaruit een afvalproduct bestaat en geven hier met hun eigen creativiteit een nieuwe functie aan. Doel is dat de kinderen bewust worden van de waarde van het afval dat wij dagelijks weggooien. De workshop is gegeven bij 20 BSO’s op de Bevelanden. Per workshop doen er gemiddeld 6 kinderen mee.

2.3.10 Actie afvalgrijper gemeente Goes

Gemeente Goes heeft extra budget beschikbaar gesteld voor de aanschaf van 50 afvalgrijpers particulier. Inwoners van gemeente Goes hebben gratis een grijper mogen lenen voor langere tijd.

2.3.11 Goese Sasdag

Jaarlijks organiseren we in de Oosterscheldeweek i.s.m. de Nederlandse Onderwatersport Bond een leuke en gezellige middag voor jong en oud aan de Oosterschelde.

Lekker buiten aan het Goese Sas en een fijne en veilige locatie voor kinderen en duikers. Het was een mooie nazomerdag en er werden weer veel verschillende dieren en wieren gevonden. Genieten dus. In de aquariabakken was alles goed te zien. Er kwamen een in 3 uur tijd een kleine 85 mensen langs. Financieel mogelijk gemaakt door Nationaal Park Oosterschelde.

2.3.12 Natuurexpedities

Natuurexpedities zijn inloopactiviteiten. Kinderen hoeven zich niet aan te melden maar kunnen altijd meedoen. Een vrijwilliger begeleidt de activiteit maar het is ook de bedoeling dat ouders samen met de kinderen op pad gaan. Dit jaar hebben we 3 thema's uitgevoerd namelijk "Waterbeestjes scheppen in de drinkput", "Zaadbommen maken" en de "Bodemdierensafari". Dit laatste thema is uitgevoerd in het kader van de Zeeuwse compostdagen in maart.

2.3.13 Actie Boom Nieuw

Begin december hebben we samen met 7 vrijwilligers ruim 1100 inheemse bomen en struiken uitgedeeld aan inwoners van de gemeente Goes. We waren het ophaalpunt voor de actie "Boom" van o.a. de ZMF. Particulieren konden zich inschrijven voor maximaal 6 bomen of struiken die ze planten in hun eigen tuin. De landelijke actie is opgezet om Nederland te vergroenen. De komende 4 jaar moeten er 10 miljoenen bomen in Nederland bij komen met deze actie.

2.3.14 Vrijwilligersuitje

Ook dit jaar hebben we het uitje voor de vrijwilligers weer uitgesteld. We hopen in 2023 (als we 30 jaar bestaan) een fijne dag te organiseren voor ze.

3. OVERLEG

MEC De Bevelanden is vertegenwoordigd in verschillende provinciale en regionale overlegstructuren, sommige structureel, andere incidenteel.

De volgende bijeenkomsten werden door de coördinator bijgewoond:

- NME Zeeland (inclusief Schoon Zeeland) overleg 2 x per maand
- Werkgroep Voorlichting en Educatie NPO 1x
- Schone Schelde 4 x
- Thema bijeenkomst Vrijwilligers (De Zeeuws Natuur)

Daarnaast is er samengewerkt met o.a. Stichting Landschapsbeheer Zeeland (SLZ), Natuurmonumenten, Staatsbosbeheer, St. Zeeuws landschap, De Zeeuwse Bibliotheek en de Bevelandse gemeenten. In bijlage 2 pagina 24 een volledig overzicht van partijen waarmee is samengewerkt.

NME ZEELAND – GDO Innovatieprijs

De afgelopen jaren hebben we hard gewerkt om een vorm te vinden om beter en nauwer te gaan samenwerken met alle NME-centra in Zeeland. Omdat we zo verschillend opgezet zijn en alleen regionaal actief zijn is dat soms best lastig maar door goed te overleggen hebben we in 2022 mooie activiteiten uit kunnen voeren. Hiervoor hebben we de GDO (gemeente voor duurzame ontwikkeling) Innovatieprijs gewonnen.

NME ZEELAND – Strategisch overleg

Eind december zijn alle werknemers van de 5 Zeeuwse NME-centra bij elkaar gekomen om te onderzoeken hoe we de samenwerking praktisch kunnen verstevigen. Dit traject wordt in 2023 vervolgd.

4. DIVERSEN

4.1 NIEUWJAARSBIJEENKOMST

Helaas, door corona kon het niet doorgaan. Iedere vrijwilliger heeft een nieuwjaarsgroet en attentie met de post ontvangen.

4.2 PUBLIC RELATIONS

Pers: Het MEC zorgt ervoor dat de activiteiten en projecten regelmatig in de vorm van persberichten in de regionale dag- en advertentiebladen zijn te lezen. Bij nieuwe projecten wordt direct contact opgenomen met de pers. Zie bijlage 3: een greep uit de media

Presentaties gegeven aan: 80 PABO studenten (online) – Rotary De Bevelanden – Het hele team van de Tweern

Folder MEC: aangepast en in herdruk

Nieuwsbrief scholen: In 2022 zijn er 8 nieuwsbrieven verstuurd via mailchimp naar alle basisscholen, deelnemers, vrijwilligers en contactambtenaren van de gemeenten.

Website: De website wordt wekelijks bijgehouden.

Youtube: Er is in 2022 is geen film gemaakt voor ons eigen Youtube kanaal. Op Insta zijn er verschillende eigen filmpjes geplaatst.

Twitter: Op 31 december 2022 hadden we 215 volgers. Geen verandering.

Facebook: Op 31 december 2022 600 volgers. Dat is een stijging van 140

Instagram: Op 31 december 2022 hadden we 570 volgers. Dit is een stijging van 169

Promotiemateriaal: Extra Toosz-speldjes (Schoon Zeeland), T-shirts MEC.

4.3 KANTOOR EN CURSUSRUIMTE

4.3.1 Gebruik cursusruimte

Dit jaar konden natuurverenigingen gelukkig weer gebruik maken van de cursusruimte. Dat mag nog steeds gratis. Alleen voor gebruik van koffie en thee wordt een vergoeding gevraagd. Andere groepen betalen per dagdeel een bijdrage.

4.3.2 Arbozorg/veiligheid

De BHV'er heeft de herhalingscursus gevolgd voor Bedrijfshulpverlener (BHV) en met goed gevolg afgesloten.

4.3.3. AVG

Het privacy beleid is gecontroleerd.

4.3.4 Opleiding / ontwikkeling

- * Bewonerscursus Nationaal Park Oosterschelde, 4 bijeenkomsten
- * Cursus Illustrator, 2 bijeenkomsten + certificaat (betaald met STAP budget)
- * Cursus Indesign, 2 bijeenkomsten + certificaat (betaald met STAP budget)

4.3.5 Stagiaire

Van september t/m januari heeft een 4de jaars student van het Van Hall Larenstein stage gelopen bij het MEC. Zij heeft meegelopen met verschillende activiteiten en 2 opdrachten voor ons uitgevoerd namelijk:

- Lesmateriaal Bomen geactualiseerd
- Onderzoek naar het gebruik van ons lesmateriaal. Zij heeft daarvoor interviews afgenomen met leerkrachten en een enquête uitgezet.

6 BIJLAGEN

Uitleen materiaal + deelname activiteiten per school

	Gemeente Kapelle	School	Aantal uitleningen	Deelname gastlessen en activiteiten
1	Kapelle	Moolhoek	21	3
2		Juliana van Stolbergschool	54	6
3		't Honk	4	1
4		Eben Haezer (so)	-	6
5		Samuel (so)	9	7
6		Isaac Beekman	-	-
7	Biezelingse	De Linge	2	3
8	Wemeldinge	De Hoeksteen	-	1
9		Wemeldinge	1	3
			91	30
	Gemeente Noord-Beveland	School		
1	Colijnsplaat	Het Stelleplankier	10	-
2	Kamperland	De Kamperschouw	-	-
3	Kortgene	De Zuidvliet	2	11
4	Wissenkerke	De Vliete	1	6
			13	17
	Gemeente Goes	School	Aantal uitleningen	Deelname gastlessen en activiteiten
1	Goes	Koelman	13	7
2		Dr. C. Steenblok	3	4
3		De Wingerd	33	12
4		Bisschop Ernst	9	4
5		Holtkamp	-	1
6		De Basis	9	6
7		Prof. Dr. Kohnstamm	5	2
8		De Tweemaster	5	6
9		De Zuidwesthoek	-	-
		De Wereldwijzer	1	-
10		Prinses Beatrix	20	6
11		't Noorderlicht	6	5
12		Prinses Irene	10	3

13		De Kring (so)	2	2
15		De Sprienke (so)	24	2
16		Deltaschool (so)	18	4
17		De Tweern (so)	34	7
		De Wissel (so-VO)	-	-
18		Calvijncollege Goes (VO)	-	-
19		Pontes Bergweg (VO)	3	-
20		Pontes Oranjeweg (VO)	-	-
21		Ostrea (VO)	-	-
22	Wolphaartsdijk	Johannes Calvijn	9	4
23		Samenspel	5	-
24	's-Heer Arendskerke	Schengehof	11	-
25	Kloetinge	De Kloetingseschool	-	16
		Odyzee basisschool (so)	16	2
26	Wilhelminadorp		-	2
27	's-Heer Hendrikskinderen	De Poeljeugd	3	5
			239	101
	Gemeente Borsele	School	Aantal uitleningen	Deelname gastlessen en activiteiten
1	Borssele	Frank van Borssele	-	1
2		Ds.G.H. Kerstenschool	3	2
3	Driewegen	't Opstapje	-	1
4	's-Gravenpolder	De Linden	12	4
5		De Rank	9	-
6		Koningin Juliana	9	9
7	's-Heerenhoek	Don Bosco	-	5
8	Heinkenszand	De Wegwijzer	6	9
9		De Reiger	-	1
10		Jan van Schengenschool	7	4
11	Hoedekenskerke	De Regenboog	-	3
12	Kwadendamme	Mgr. Heyligersschool	9	2
13	Lewedorp	De Leeuwerik	-	1
14	Nieuwdorp	De Regenboog	1	2
15	Nisse	De Meidoorn	13	3
16	Oudelande	De Schakel	-	-
17	Ovezande	De Zandplaat	-	2
			69	49
	Gemeente Reimerswaal	Scholen	Aantal uitleningen	Deelname gastlessen en activiteiten
1	Hansweert	Schuttevaer	-	2
2		De Eendracht	1	4
3	Krabbendijke	De Zevensprong	-	6
4		Julianaschool	5	-
5		De Klimroos	7	6

6		Calvijncollege (VO)	-	-
7	Kruiningen	De Welle	2	3
8		Dr. A. Comrieschool	30	5
9		Voorhoute	2	-
10	Oostdijk	De Bornput	4	5
11	Rilland	De Horizon	2	4
12		De Zandbaan	1	1
13		De Reigersberg	-	4
14	Waarde	D'n Akker	5	4
15	Yerseke	Ds. G.H. Kerstenschool	32	5
16		Het Kompas	1	1
17		Parelmoer	17	2
			109	52
	Subtotaal uitleen		521	
	Totaal aantal uitleningen		802	
	Totaal deelname activiteiten			249

In 2022 hebben 66 van de 69 basisscholen in de regio gebruik gemaakt van onze diensten. Ze hebben 521 keer lesmateriaal geleend en 249 keer gebruik gemaakt van onze gastlessen en andere activiteiten. In totaal zijn er 802 uitleningen van lesmateriaal geweest.

Overige organisaties	Aantal uitleningen
Gemeente Borsele	4
Gemeente Goes	-
Gemeente Reimerswaal	18
IVN Zeeland	-
NME Walcheren	6
NME Schouwen-Duiveland	-
Kinderopvang	11
MEC De Bevelanden	21
Nationaal Park Oosterschelde	5
Natuurmonumenten	17
Zeeuws Landschap	14
Naschoolse activiteiten	30
SMWO	2
Particulieren	30
Schoon Zeeland	70
Scouting	-
Columbus	16
Stichting Petje Af	-
Zeeland Kentalis	1
Scholen buiten de regio	4
Campings	10
Gors	4
Fruitteeltmuseum	3
GGD	3
Scalda	12
Subtotaal	281

Samenwerkende organisaties

Natuur & Milieu organisaties	Overheid	Bedrijven
Nationaal Park Oosterschelde	Gemeente Goes	Omnium Tropisch bos Goes
IVN Zeeland	Gemeente Noord-Beveland	Restaurant 4-Linden Goes
IVN Zeeuws Delta	Gemeente Borsele	
Natuurmonumenten	Gemeente Reimerswaal	
Staatsbosbeheer	Gemeente Kapelle	
KNNV De Bevelanden	SMWO Goes	
NME Schouwen-Duiveland	Bons Borsele	
NME Walcheren	Jong Kapelle	
Natuur&Zo Terneuzen	Kibeo	
NME Tholen	Kinderboerderij Hollandsche Hoeve	
Zeeuws Landschap /Terra Maris	Rijkswaterstaat	
Stichting landschapsbeheer Zeeland	Omnis Kindcentrum	
Overige		
Ambachtscentrum		
Scouting HvB-Gosaha		
Bijlage 2 Samenwerking met organisaties/overheden		

MEC in de media

Landelijke opschoondag

Pak een grijper en een vuilniszak

Zeeuwen gaan komende zaterdag de straat op tijdens de twintigste editie van de landelijke Opschoondag. Pak zelf een vuilniszak of meld je aan bij een van de initiatieven.

Lizenka van Essen
Middelburg

Juf Marjan Rouw van basisschool OBS het Talent in Middelburg laat de leerlingen van groep 6 zien wat er gebeurt als ze hun troep op straat laten slingeren. De juf paste zelfs haar lesprogramma aan aan de opschoondag. „Ik wil kinderen ervan bewust maken hoelang iets blijft liggen, als ze iets op straat gooien dat er niet hoort. Een peuk bijvoorbeeld, blijft twaalf jaar in de natuur liggen.“

Tijdlijn met zwerfafval

„Op een tijdlijn laat ik de leerlingen zien hoelang een product erover doet om te verteren, om ze een beeld te geven. Vrijdag gaan we met groep 6, 7 en 8 zwerfafval prikken. In tweetallen: één prikt en één houdt de zak open. Bij de vorige actie hebben we zeven kilo zwerfvuil verzameld in twintig minuten tijd.“

Juf Marjan wil de opschoondag aangrijpen om met de leerlingen het schoolplein schoon te houden. „Plaatsen zoals de voetbalkooi, waar veel jongeren rondhangen, maar ook de bosjes rondom het schoolplein, het fietstunneltje: er ligt altijd veel afval. Als we eens in de 14 dagen een half uurtje prikken, zijn we al een heel eind en houden we het bij.“

Wie zijn straat, wijk of dorp wil schoonmaken, kan tussen 10.00 en 15.00 uur gratis handschoenen, prikkers en vuilniszakken ophalen bij Stayokay Domburg in Kasteel Westhove. Voor kinderen is er een bingokaart, waar ze verschillende soorten afval op kunnen markeren om zo 'bingo' te halen. Iedereen die een volle vuilniszak terugbrengt,

Ook in het water van de Ooster- en Westerschelde drijft veel zwerfafval. Vogels en dieren kunnen het onderscheid tussen voedsel en afval niet maken, daarom sluit ook dit jaar de organisatie 'Schone Schelde' aan bij de opschoondag. Milieu Educatie Centrum De Bevelanden (MEC) neemt op vijf locaties deel aan de actie. Astrid Meijer van MEC De Bevelanden: „Als je eenmaal be-

hebben al best wat aanmeldingen, maar mensen zijn welkom. Ik schat dat er zo'n vijfhonderd vrijwilligers door heel Zeeland deelnemen.“

Strandje bij Ouwerkerk

NME Zeeland organiseert samen met onder andere Schone Schelde een opruimactie bij het strandje van Ouwerkerk en de Schelphoek. Medewerker Terry Bom: „Er zijn op Schouwen-Duiveland nu zo'n 220 vrijwilligers actief. Campings, Zeeuwsland maar ook basisscholen: mensen staan te popelen om aan de slag te gaan. Door alle acties is onze hele voorraad van negentig afvalknijpers uitgeleend!“

Henk Visser neemt vaak deel aan clean-ups rond de Schelde. Hij onderzoekt ook waar het afval vandaan komt. „Als het afval van een lokaal bedrijf komt, tikken wij dat bedrijf op de vingers. De troep die in de Schelde ligt mag niet weer terug het water in. Door terug te gaan naar de bron, hopen we het probleem voorgoed op te lossen. Ik hoop dat we ook dit jaar weer 10.000 stuks zwerfafval uit de Scheldes halen.“

Via de website van supportervanschoon.nl kun je eenmalig een opschoonpakketje aanvragen.

▲ Leerlingen van OBS het Talent in Middelburg doen ook mee. Voraan vlnr: Andor (9), Flore (10) en Zarah (9). FOTOGRAFIE: JANNIQUILTMA

Als je eenmaal begint met afval rapen, zie je het ineens overal

– Astrid Meijer, MEC De Bevelanden

gint met afval rapen, zie je het ineens overal liggen. Door de stormen van de afgelopen tijd is zo veel afval uit de Scheldes aangespoeld, dat er nu nog steeds veel ligt. We rapen bij eb, tussen 10.00 en 12.00 uur.“

Aan de Oosterschelde worden de strook tegenover camping Zeelucht in Wissenkerke en natuurgebied De Rattekaai aangepakt. Meijer verwacht een grote opkomst: „We

Doe mee met de Warme Truiendag

GOES – Op vrijdag 11 februari brengen we energiebesparing extra onder de aandacht door bijvoorbeeld de kachel een graadje lager te zetten. Om het niet koud te krijgen, trekt je gewoon je warme trui aan.

En iedereen mag meedoen. Thuis, op het werk en natuurlijk op school en kinderopvang. Als heel Nederland op 1 dag 1 graad lager stookt, besparen we 6,3 miljoen kilo CO₂. Dus, hoe meer warmetruienhelden hoe beter!

Muts-op-muts-af quiz

Speciaal voor scholen en kinderopvang heeft het Milieu Educatie Centrum (MEC) de Bevelanden een "Muts-af-Muts-op quiz" ontwikkeld. Deze gaat over energiebesparing, klimaatverandering, de zon, ijsberen etc. en wordt gespeeld in een warme trui en muts.

De quiz kan aangevraagd worden bij het MEC. Kijk op de www.mecdebevelanden.nl voor meer informatie. ■

Iedereen mag meedoen met de Warmetruiendag Foto: Warme truiendag

Bede 9-2-22

Bedankt voor het gebruik van de leskisten!

De leerlingen zijn erdoor geïnspireerd geraakt en hebben naar aanleiding van het werken met de leskisten duurzame oplossingen voor de (omgeving van) de school bedacht, die aansluiten bij de SDG's.

We kijken terug op een geslaagde projectweek

16 maart 22

Weer samen aan de slag voor een Schone Schelde

GOES – Op zaterdag 19 maart van 10.00-12.00 uur sluiten we met de Schone Schelde aan bij de Landelijke Opschoondag van Nederland Schoon. Een mooie dag waarin heel veel burgers meehelpen om Nederland een stukje schoner te krijgen en beseffen dat zwerfafval niet oké is.

De Ooster- en Westerschelde zijn unieke getijdengebieden in Nederland. Helaas drijft er heel veel zwerfafval in het water van de Schelde. Door de voortdurende beweging van eb en vloed blijft tijdens laagwater vaak plastic en ander afval liggen langs de oevers. Voor veel dieren en vogels zijn die drooggevallen gebieden van levensbelang voor hun voedselvoorziening. Het afval is gevaarlijk voor hen, omdat ze vaak het verschil niet zien tussen voedsel en afval. Daarom zijn schone oevers belangrijk! Meld je aan voor een van onderstaande

locaties via info@meccdebevelanden.nl. Voor grijpers, hesjes en vuilniszakken wordt gezorgd. Tip: Neem zelf eventueel tuinhandschoenen mee.

Locaties:

Noord-Baveland, Oosterschelde: verzamelen tegenover camping "Zeelucht", Keihoogteweg, Kapelle, Westerschelde: verzamelen bij het praathuisje, Weg langs de Zeedijk. Borsele, Westerschelde: verzamelen bij parkeerplaats Camping Scheldenoord, Zeedijk. Reimerswaal, Westerschelde: verzamelen bij de Voorhaven in Hansweert. Borsele, Westerschelde: Zuidgors verzamelen bij het haventje van Ellewoutsdijk Natuurmonumenten aanmelden: www.nm.nl/agenda. Reimerswaal, Oosterschelde: Rattekaal, aanmelden: www.nm.nl/agenda. Informatie of aanmelden: info@meccdebevelanden.nl.

GOES

Afvalopruimers in het zonnetje gezet: 'Ze laten alles slingeren'

Zwerfafval op straat is veel mensen een doorn in het oog. Zes Goesenaren die regelmatig in de weer zijn om de rotzooi van anderen op te ruimen, werden gisteren in het zonnetje gezet.

„Ik kan me er zo aan ergeren”, vertelde Carla van der Heul, nadat ze haar speldje had gekregen. „Ik was een keer in Amsterdam, de dag na de Gay Pride. Je wilt niet weten hoeveel afval er toen lag. Zoiets had ik nog maar zelden gezien. Als je op straat wijn drinkt, kun je de lege fles toch wel mee terug naar huis nemen!? Op het strand is het al net zo. Mensen nemen van alles mee, maar hun afval laten ze gewoon liggen.”

Grijper en zak

De inwonster van Goes gaat in haar eigen buurt regelmatig op pad met grijper en afvalzak om zwerfafval op te ruimen. Dochter Carolien doet dat ook. „Dat heb ik

Wethouder Joan Veldhuizen (rechts) zette gisteren een aantal Goese zwerfvuilopruimers in het zonnetje. FOTOMARCELLE DAVIDE

toch een beetje van huis uit meegekregen, hè”, zei ze lachend, wijzend naar haar moeder. Carolien neemt ook dochter Nadine geregeld mee om afval op te ruimen. Het drietal werd daarom gisteren beloond met een zogeheten 'Trots op ons schoon Zeeland-speldje.' Ook Davy Fonteine, Lindie Joosse en hun zoon Seph kregen er één voor hun opruimacties.

De speldjes werden uitgereikt door de Goese wethouder Joan

Veldhuizen bij het Milieu Educatie Centrum (MEC) in de Hollandse Hoeve. Daar gaan in de warmere maanden elke woensdagmiddag kinderen op pad met grijper en zak om het recreatiegebied van afval te ontdoen. Maar mensen kunnen bij het MEC ook een grijper ophalen als ze daarmee hun eigen omgeving willen schoonmaken.

Zie ook pzc.nl/play

– Rob Paardekam

6. Financieel verslag 2022
Stichting Milieu Educatief Centrum De Bevelanden

Kattendijksedijk 23
4463 AL Goes

INHOUD

1.	Voorwoord	pag. 2
2.	Balans	pag. 3
3.	Staat van baten en lasten	pag. 4
4.	Waardering en resultaatbepaling	pag. 5
5.	Toelichting balans	pag. 6
6.	Toelichting staat baten en lasten	pag. 7
7.	Samenstellingsverklaring	pag. 9

1. VOORWOORD

Voor u ligt het financieel verslag van 2022. De opzet van het financieel verslag 2022 is conform de richtlijnen die gelden voor de financiële verslaglegging en de daarvoor geldende wettelijke bepalingen. Eerst zal een beknopte versie van de balans en de staat van baten en lasten getoond worden. Vervolgens worden de grondslagen van de waardering en resultaten toegelicht. Er wordt afgesloten met een gedetailleerde uitwerking van de balans en de staat van baten en lasten.

In 2022 zijn corona-gerelateerde maatregelen afgebouwd. In maart zijn de laatste maatregelen vervallen. Hierdoor zijn er weer meer activiteiten geweest. Ook hebben onze medewerkers meer mogelijkheden gehad om afspraken in persoon te bezoeken, in plaats van online. Gedurende de coronatijd in voorgaande jaren, zijn de projecten van Schoon Zeeland gedeeltelijk opgeschort. Het bedrag dat daarmee niet is uitgegeven blijft staan als reservering om de projecten later door te zetten. Deze reservering blijft weer gehandhaafd. De gereserveerde bedragen voor opleiding, bedankje vrijwilligers en lesmateriaal worden doorschoven naar 2023.

Het exploitatie resultaat voor 2022 is € 4.664 negatief, dit wordt ten laste het 'eigen vermogen' geboekt.

Heleen Westerveld
Penningmeester

Goes, 19 april 2023

2. BALANS

	2022	2021
Activa		
<u>Nog te ontvangen</u>		
Diversen/voornitbetaald	1.713	1.519
Nat. Park Oosterschelde	<u>386</u>	<u>392</u>
	2.099	1.911
<u>Liquide middelen</u>		
ASN	79.996	76.968
Triodos	10.459	18.902
Kas	<u>111</u>	<u>22</u>
	<u>90.566</u>	<u>95.892</u>
	<u>92.665</u>	<u>97.803</u>
Passiva		
<u>Eigen vermogen</u>		
Vrij vermogen	24.210	26.526
Voorziening LDV personeel	40.000	40.000
Batig saldo boekjaar	-/- <u>4.664</u>	-/- <u>2.316</u>
	59.546	64.210
<u>Reservering</u>		
Reservering Schoon Zeeland	12.000	12.000
Reservering opleiding	500	500
Reservering vrijwilligers bedankje	1.000	1.000
Reservering lesmateriaal	600	600
Reservering Inventaris	<u>4.174</u>	<u>3.674</u>
	18.274	17.774
<u>Nog te betalen</u>		
Belastingdienst	5.963	5.517
Pensioen premie	1.680	1.577
Water energie	2.500	4.000
Diversen	1.202	1.288
Personeel	<u>3.500</u>	<u>3.437</u>
	<u>14.845</u>	<u>15.819</u>
	<u>92.665</u>	<u>97.803</u>

3. STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	2022	2022	2021
	Realisatie	Begroting	Realisatie
Baten			
Bijdragen gemeenten	118.857	117.800	115.120
Rente	-/- 251	-/- 250	0
Bijdrage externe projecten	42.203	31.000	43.958
Bijdrage eigen projecten	2.999	0	3.500
Bijdrage lesmateriaal	2.581	0	674
Bijdrage eigen reserve/vrijval	<u>0</u>	<u>12.300</u>	<u>0</u>
	166.389	160.850	163.251
 Lasten			
Personeel	114.929	110.000	105.384
Huisvesting	19.892	21.000	19.865
Organisatie	8.000	9.350	10.353
Lesmateriaal	4.932	2.500	3.060
Externe projecten	19.879	15.000	23.576
Eigen projecten	<u>3.421</u>	<u>3.000</u>	<u>3.329</u>
	171.053	160.850	165.567
 Saldo	-/- <u>4.664</u>	<u> </u>	-/- <u>2.316</u>
	166.389	160.850	163.251

4. WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Grondslagen van waardering

Algemeen

Alle bedragen zijn vermeld en tegen nominale waarde opgenomen, tenzij anders is vermeld. Er zijn twee parttime personeelsleden in dienst. Hiernaast verzorgen vrijwilligers diverse activiteiten.

Vorderingen liquide middelen, schulden, overlopende activa en passiva

De vorderingen, liquide middelen, schulden en overlopende activa en passiva worden opgenomen tegen de nominale waarde; waardering van vorderingen geschiedt onder aftrek van een voorziening wegens oninbaarheid, gebaseerd op een individuele beoordeling van de vorderingen.

Voorziening LDV personeel

Om het risico van een langdurig verzuim af te dekken wordt een voorziening gemaakt voor de inhuur van een externe medewerker voor de periode van 20 maanden.

Grondslagen van resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen baten en aan het verslagjaar toe te rekenen lasten. De baten en lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

Jaarresultaat

Het jaarresultaat wordt toegevoegd aan het vrije eigen vermogen.

5. TOELICHTING BALANS

	2022	2021
Activa		
<u>Nog te ontvangen</u>		
Diversen/vooruitbetaald	1.713	1.519
Nat. Park Oosterschelde	<u>386</u>	<u>392</u>
	2.099	1.911
<u>Liquide middelen</u>		
ASN	79.996	76.968
Triodos	10.459	18.902
Kas	<u>111</u>	<u>22</u>
	90.566	95.892
 Passiva		
<u>Eigen vermogen*</u>		
Vrij vermogen	24.210	26.526
Voorziening LDV personeel	40.000	40.000
Batig saldo boekjaar	-/- <u>4.664</u>	-/- <u>2.316</u>
	59.546	64.210
<u>Reservering</u>		
Reservering Schoon Zeeland	12.000	12.000
Reservering opleiding	500	500
Reservering vrijwilligers bedankje	1.000	1.000
Reservering lesmateriaal	600	600
Reservering Inventaris	<u>4.174</u>	<u>3.674</u>
	18.774	17.774
<u>Nog te betalen</u>		
Belastingdienst	5.963	5.517
Pensioen premie	1.680	1.577
Water, energie	2.500	4.000
Diversen	1.202	1.288
Personeel incl. res. vakantiegeld	<u>3.500</u>	<u>3.437</u>
	14.845	15.819

6. TOELICHTING STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	2022	2021
Baten		
<u>Bijdragen gemeenten</u>		
Borsele	25.812	25.103
Goes	44.027	42.470
Kapelle	14.543	14.082
Noord Beveland	8.556	8.267
Reimerswaal	<u>25.919</u>	<u>25.198</u>
	118.857	115.120
<u>Bijzondere baten</u>		
Bijdrage externe projecten	42.203	43.958
Bijdrage eigen projecten	2.999	3.500
Bijdrage lesmateriaal	2.581	674
Vrijval nog te betalen	<u>0</u>	<u>0</u>
	47.783	48.132
Lasten		
<u>Lasten personeel</u>		
Netto loon	62.472	58.658
Loonheffing/sociale lasten	31.801	27.829
Pensioen	20.159	18.073
Overige	<u>497</u>	<u>824</u>
	114.929	105.384
<u>Huisvesting</u>		
Huur	17.613	17.034
Inrichting	996	523
Overige	125	308
Energie/water (reservering)	<u>1.158</u>	<u>2.000</u>
	19.892	19.865

	2022	2021
Lasten (vervolg)		
<u>Organisatie</u>		
Porti/telefoon	920	857
Verzekering	654	652
Abonnementen	816	1.004
Kantoorartikelen	1.467	1.728
Opleiding	568	1.163
Reiskosten (personeel)	826	309
Bestuurskosten	0	108
Externe administratiekosten	2.082	2.330
Bedankje vrijwilligers	351	1.500
Promotie	316	445
Bankkosten	251	257
Jaarverslag	<u>0</u>	<u>0</u>
	8.251	10.353
<u>Lesmateriaal</u>		
Lesmateriaal	<u>4.932</u>	<u>3.060</u>
	4.932	3.060
<u>Projecten</u>		
Externe projecten	19.879	23.576
Eigen projecten	<u>3.421</u>	<u>3.329</u>
	23.300	26.905

Stichting Milieu Educatie Centrum De Bevelanden
Kattendijksedijk 23
4463 AL Goes

Wilhelminadorp, 10 februari 2023

Opdracht

Samenstellingsverklaring

Ingevolge uw opdracht hebben wij de jaarrekening 2022 van Milieu Educatie Centrum de Bevelanden te Goes samengesteld op basis van de door u verstrekte gegevens.

De verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de gegevens en de hierop gebaseerde jaarrekening berust bij het bestuur van de Stichting. Het is onze verantwoordelijkheid een samenstellingsverklaring inzake de jaarrekening te verstrekken.

Werkzaamheden

Onze werkzaamheden bestonden, overeenkomstig de algemeen aanvaarde richtlijnen m.b.t. samenstellingsopdrachten, in hoofdzaak uit het verzamelen, verwerken, rubriceren en samenvatten van financiële gegevens.

De aard en omvang van deze werkzaamheden brengen met zich mee dat zij niet kunnen resulteren in die zekerheid omtrent de getrouwheid van de jaarrekening die aan een accountantsverklaring of beoordelingsverklaring kan worden ontleend.

Bevestiging

Op basis van de ons verstrekte gegevens hebben wij de jaarrekening samengesteld in overeenstemming met in Nederland algemeen aanvaarde grondslagen voor de financiële verslaggeving.

J.J. van der Have